



ПАРЛАМЕНТАРНА
БУЏЕТСКА КАНЦЕЛАРИЈА

Млади и жене на тржишту рада у Србији

11.7.2017.

ТР 02/17

У извештају се анализирају положај младих и жена на тржишту рада у периоду 2014–2016. година. Посматрају се основни контингенти младих и жена на тржишту рада – незапослени, запослени и неактивни.

У припреми анализе коришћени су званични подаци које објављују Републички завод за статистику на бази Анкете о радној снази.



НАПОМЕНЕ:

У вези са подацима:

- У анализи су коришћени званични подаци које објављују Републички завод за статистику; подаци који се односе на Европску унију преузети су од Евростата;

- Подаци из Анкете о радној снази су приказани за период почев од 2014. године. Услед методолошких промена, подаци за период пре 2014. године нису упоредиви са подацима након тог периода.

Детаљнији подаци су дати у табелама у Прилогу 2: о стопама незапослености младих ([Табела 1](#)), о стопама запослености младих ([Табела 2](#)), о стопама неактивности младих ([Табела 3](#)), о стопама незапослености, незапослености и неактивности жена ([Табела 4](#)).

СКРАЋЕНИЦЕ:

АРС Анкета о радној снази

ЕУ Европска унија

НЕЕТ стопа млади који не раде не школују се нити су на обуци (енг. *neither in employment nor in education or training*)

п. п. процентни поен

РЗС Републички завод за статистику

САДРЖАЈ

Млади на тржишту рада	2
Жене на тржишту рада	5
Прилог 1 – Методолошка објашњења.....	9
Прилог 2 – Табеле	10
Извори	11

Бокс 1. АНКЕТА О РАДНОЈ СНАЗИ

Анкету о радној снази (АРС) спроводи Републички завод за статистику континуирано током године. На основу информација прикупљених анкетирањем чланова домаћинстава, РЗС оцењује показатеље на тржишту рада – запосленост, незапосленост, неактивност као и друге показатеље на тржишту рада у Републици Србији. Сваки одрасли појединац (старији од 15 година) има статус запосленог, незапосленог или неактивног лица. При томе, у исто време може припадати само једној од поменутих група.

Извор: Анкета о радној снази, методолошко упутство 2017.

За прецизне дефиниције видети [Прилог 1](#)

Према Анкети о радној снази (АРС), младима се сматрају особе старости између 15 и 24 године, и они су у 2016. години чинили око 1/8 радно способног становништва. Највећи број младих живи у Западној Србији и Шумадији, а потом следе Војводина, Јужна и Источна Србији и Београд (видети [Графикон 1](#)). Према подацима АРС-а, број младих се у претходне две године смањило за око 50 хиљада, што је чинило 60% од укупног смањења радно способног становништва. Такође, приметно је да се број младих у Србији смањује знатно брже него укупно радно способно становништво.¹ Велико смањење броја младих се може објаснити дугорочном тенденцијом смањења стопе natalитета, али вероватно и тиме да одређен број младих одлази у иностранство.

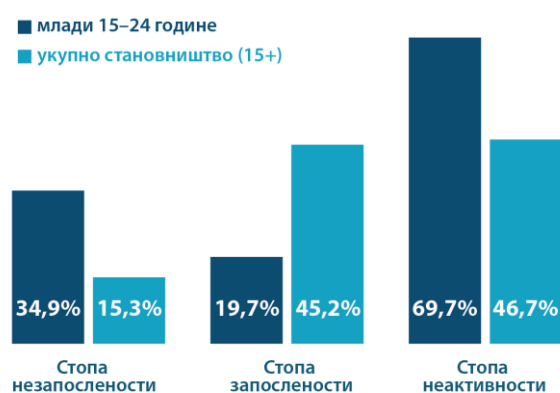
Графикон 1. МЛАДИ (15-24 године) НА ТРЖИШТУ РАДА – ПО РЕГИОНИМА
У 2016. години, у хиљадама



Извор података: Анкета о радној снази (РЗС)

Показатељи положаја младих на тржишту рада су лошији у односу на остале старосне групе. Према подацима Анкете о радној снази, у 2016. години око 80 хиљада младих је тражило посао, али није могло да га нађе. Њихова стопа незапослености је износила 34,9%, и била је значајно виша од укупне стопе незапослености (видети [Графикон 2](#)). Такође, велики удео младих није активан на тржишту рада – њих око 70% у 2016. нити је радило нити је тражило посао. Ово се делом може објаснити тиме да су млади на школовању.

Графикон 2. ПОКАЗАТЕЉИ НА ТРЖИШТУ РАДА – МЛАДИ И УКУПНО СТАНОВНИШТВО
У 2016. години, у %



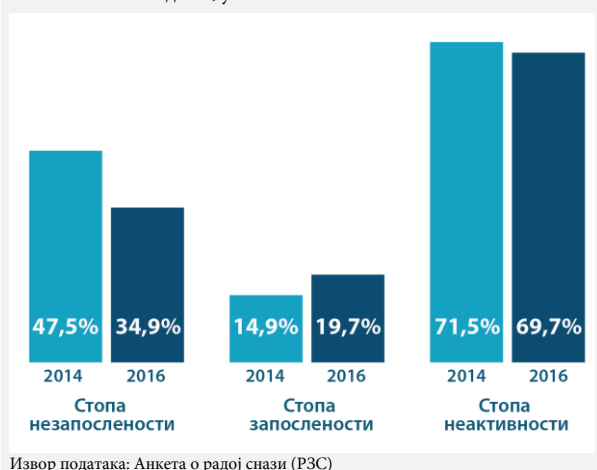
Извор података: Анкета о радној снази (РЗС)

У последње две године положај младих на тржишту рада је побољшан, али је и даље лошији у односу на остале старосне групе. Неповољан положај младих је карактеристика тржишта рада у Србији у дужем временском периоду, а посебно је постао изражен након избијања глобалне кризе 2008. године, коју је пратило и опште погоршање стања на тржишту рада. Од 2014. године приметно је да се повећава број младих који раде, а да се смањује број младих који су незапослени. Услед тога, дошло је до значајног смањења стопе незапослености и до раста стопе запослености младих (видети [Графикон 3](#)).² Имајући у виду начин обрачуна стопе запослености, пораст стопе је једним делом резултат смањења броја младих. И поред смањења разлике у стопама запослености и незапослености младих и укупног становништва, јаз је и даље присутан, што указује на то да су млади и даље у неповољнијем положају у поређењу са осталим становништвом.

¹ Укупан број радно способног становништва смањен је у претходне две године за 1,3%, док је број младих смањен за 5,9%. Извор: Прорачун ПБК на основу података Анкете о радној снази.

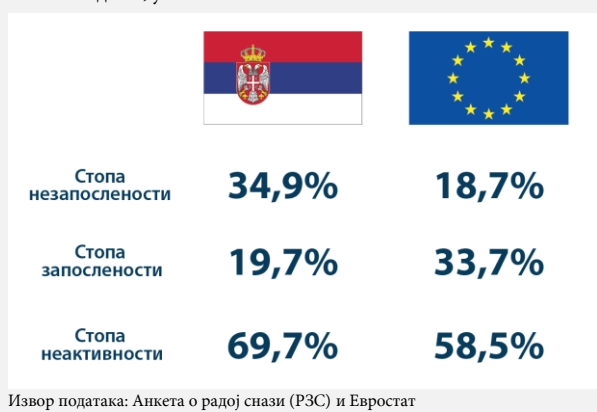
² Стопа незапослености младих је смањена за 12,6 п. п, док је стопа запослености порасла за 4,8 п. п. у 2016. у односу на 2014. Извор: Прорачун ПБК на основу података Анкете о радној снази.

Графикон 3. МЛАДИ НА ТРЖИШТУ РАДА
У 2014. и 2016. години, у %



Показатељи положаја младих на тржишту рада у Србији су лошији него у Европској унији. Стопа незапослености младих у Србији је виша него у ЕУ, док је стопа запослености нижа (видети *Слику 1*). Такође, удео младих у Србији који учествује на тржишту рада је мањи него у Европској унији. У претходне две године дошло је до смањења јаза који постоји између показатеља на ова два тржишта рада – разлике између стопа незапослености у Србији и ЕУ је значајно мања него 2014, док је разлика у стопама запослености и неактивности смањена у мањој мери.³ Постојање разлика у положају младих на тржишту рада у Србији и ЕУ је посебно изражено код младих жена. Наиме, разлике у стопама запослености и незапослености младих жена у Србији и ЕУ су знатно веће него код младих мушкараца.⁴

Слика 1. МЛАДИ У СРБИЈИ И ЕУ
У 2016. години, у %



Показатељи положаја младих на тржишту рада су најмање повољни у Београду и Јужној и Источној Србији. У 2016. години, стопа незапослености младих у свим регионима је била виша од 34% (највиша у Београду), што указује да свака трећа млада особа која је тражила посао није могла да га нађе. Стопа запослености младих у сваком од региона је далеко нижа од укупне стопе запослености по регионима – најнижа је у Београду и Јужној и Источној Србији (видети *Графикон 4*). У свим регионима велики удео младих се школује, обавља кућне послове или уопште не тражи посао услед чега је стопа неактивности висока, при чему је најнижа у Војводини, а највиша у Београду.

Графикон 4. СТОПА ЗАПОСЛЕНОСТИ МЛАДИХ ПО РЕГИОНИМА
У 2016. години, у %



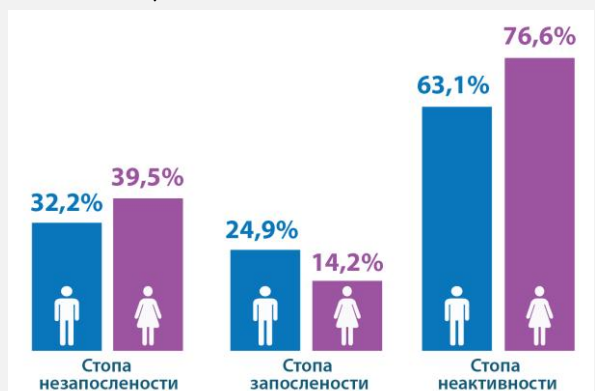
У последње две године положај младих на тржишту рада је побољшан у свим регионима, а највише у Београду. Од 2014. године је смањена стопа незапослености младих у свим регионима (највише у Јужној и Источној Србији). Побољшању показатеља положаја младих на тржишту рада допринело је и смањење броја неактивних у готово свим регионима (само у Јужној и Источној Србији стопа неактивности младих је незнатно порасла).

³ Разлика у стопи незапослености младих у Србији и ЕУ је у периоду 2014–2016. смањена за 9,1 п. п, док су разлике у стопама запослености и неактивности смањене за 3,5 п. п. и 2,0 п. п. Извор: Прорачун ПБК на основу података Анкете о радној снази у Србији и ЕУ.

⁴ Тако на пример, разлика између стопе незапослености младих жена у Србији и ЕУ је 21,5 п. п, док је код младих мушкараца та разлика 12,8 п. п. Извор: Прорачун ПБК на основу података Анкете о радној снази у Србији и ЕУ.

Младе жене су у неповољнијем положају него млади мушкарци. У 2016. години стопа незапослености жена између 15 и 24 године је била виша него код мушкараца исте старости (видети *Графикон 5*). Такође, стопа запослености младих жена је била нижа него младих мушкараца, и ова разлика је у протекле две године повећана.⁵ Младе жене су мање активне на тржишту рада у односу на младе мушкарце – у 2016. години 3/4 младих жена се школовало, обављало кућне послове или уопште није тражило посао. Разлике у положају младих жена и мушкараца на тржишту рада у 2016. су посебно биле изражене у Јужној и Источној Србији, и продубиле су се током претходне две године. Најмање разлике у положају мушкараца и жена су постојале у Београду и оне су смањене у протекле две године.

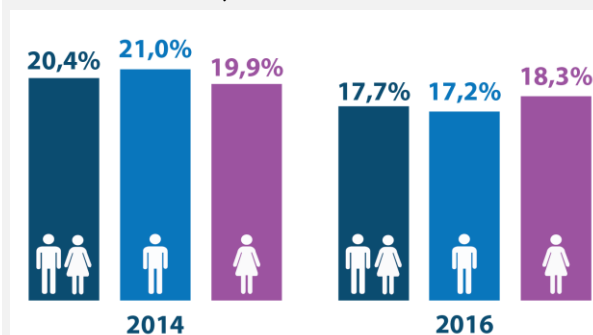
Графикон 5. ПОКАЗАТЕЉИ ПОЛОЖАЈА МЛАДИХ НА ТРЖИШТУ РАДА – према полу
У 2016. години, у %



Извор података: Анкете о радној снази (РЗС)

Број младих који нити раде нити су у било каквом систему образовања у 2016. години је износио преко 130 хиљада. Ови млади су представљали неискоришћени људски ресурс са аспекта рада и образовања, и њихов удео у укупном броју младих (тзв. НЕЕТ стопа) је износио 17,7%. У претходној години НЕЕТ стопа је била виша код жена, при чему је број жена и мушкараца који нису радили нити су се школовали био приближно исти (по 67 хиљада). У претходне две године број младих који не раде нити се школују је смањен за око 30 хиљада, при чему је смањење било скоро двоструко веће код мушкараца. Ово је имало за последицу да НЕЕТ стопа младих мушкараца постане нижа него младих жена у 2016, док је у 2014. и 2015. била виша (видети *Графикон 6*).

Графикон 6. НЕЕТ стопа
У 2014. и 2016. години, у %



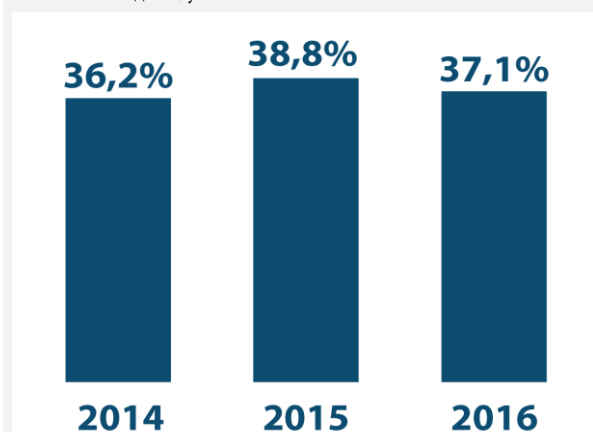
НЕЕТ стопа = учешће младих који нити раде нити су у систему образовања у укупном броју младих

Извор података: Анкета о радној снази (РЗС)

Велики број младих ради без формалног уговора о раду (37,1% у 2016). Стопа неформалне запослености је смањена у односу на 2015. (видети *Графикон 7*).⁶ Неформална запосленост је више заступљена код мушкараца него код жена, и у последње две године је повећана код оба пола. Посматрано по регионима, најмања стопа неформалне запослености младих у 2016. је забележена у Београду (28,2%), а највиша у Шумадији и Западној Србији (41,8%). У последње две године неформална запосленост младих је смањена само у Шумадији и Западној Србији, док је повећана у осталим регионима.⁷

Графикон 7. СТОПЕ НЕФОРМАЛНЕ ЗАПОСЛЕНОСТИ МЛАДИХ

2014–2016. година, у %



Извор података: Анкета о радној снази (РЗС)

⁵ Разлика између стопа запослености младих мушкараца и жена у 2014. износила 8,4 п. п, док је у 2016. била 10,8 п. п. Извор: Прорачун ПБК на основу података Анкете о радној снази.

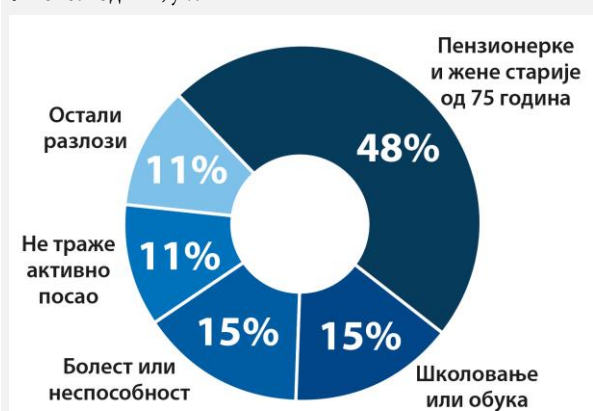
⁶ Смањена је у односу на 2015. за 1,7 п. п, али је повећана у односу на 2014. за 0,8 п. п, при чему је у целом периоду била на високом нивоу. Извор: Прорачун ПБК на основу података Анкете о радној снази.

⁷ У Шумадији и Западној Србији је смањена за 6,2 п. п, у односу на 2014. годину, у Београду повећана за 4,8 п. п, у Војводини за 0,4 п. п, а у Јужној и Источној Србији за 9,3 п. п. Извор: Прорачун ПБК на основу података Анкете о радној снази.

ЖЕНЕ НА ТРЖИШТУ РАДА

Основна карактеристика положаја жена у Србији на тржишту рада је врло висока стопа неактивности – више од половине жена старијих од 15 година је у пензији, школује се, обавља кућне послове или уопште не тражи посао (у 2016. стопа неактивности је износила 54,6%). Као разлози неактивности наводе се и болест, брига о деци или породици или губљење наде у могућност налажења посла⁸ (видети *Графикон 8*). У укупном броју жена високо је учешће старијих жена, које су углавном неактивне (јер су у пензији или због старости не могу да раде) – што значајно доприноси томе да стопа неактивности жена буде висока.

Графикон 8. РАЗЛОЗИ ЗА НЕАКТИВНОСТ ЖЕНА
У 2016. години, у %

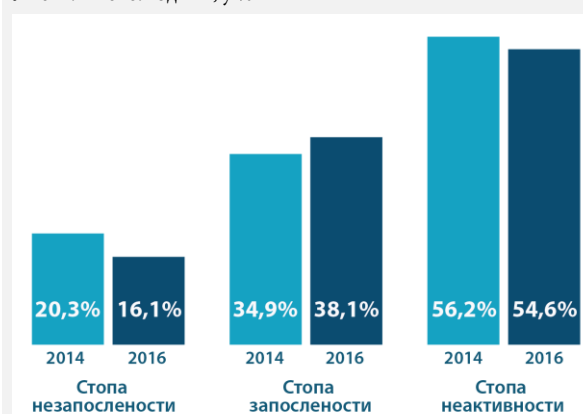


Извор података: Анкета о радној снази (РЗС)

Као последица чињенице да се жене у недовољној мери ангажују на тржишту рада, стопа запослености жена је релативно ниска (у 2016. је износила 38,1%), и нижа је у односу на мушкарце. Током претходног периода повећана је стопе запослености жена и благо смањења разлика у односу на мушкарце, али је јаз и даље присутан.

Резултати Анкете о радној снази указују на то да се положај жена на тржишту рада у Републици Србији побољшао у 2016. у односу на претходни период – стопа запослености жена је порасла, док су се стопе незапослености и стопе неактивности смањиле (видети *Графикон 9*). Оцењени број запослених жена је износио око 1,2 милиона, и порастао је за око 80 хиљада у односу на 2015. годину. Чини се да је повећана могућност запошљавања мотивисала одређен број жена да почну да траже посао и престану да буду неактивне. Међутим, и поред побољшања, показатељи нису повољни – стопа запослености је ниска, док су стопе незапослености и неактивности високе.

Графикон 9. ЖЕНЕ НА ТРЖИШТУ РАДА
У 2014. и 2016. години, у %

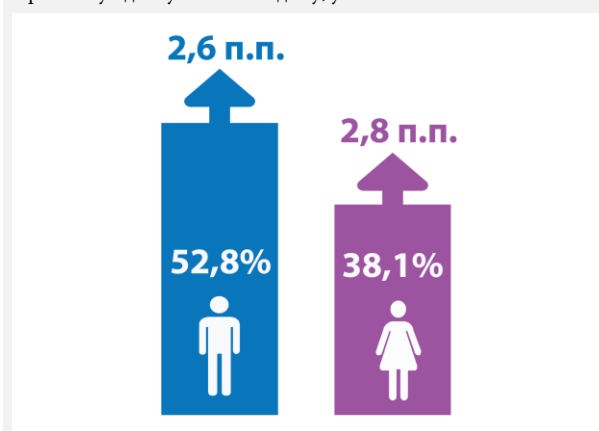


Извор података: Анкета о радној снази (РЗС)

Сем тога, значајна разлика у положају мушкараца и жена је и даље присутна. Примера ради, готово 53% мушкараца старијих од 15 година је било запослено у 2016, док је код жена наведено учешће износило свега 38,1% (видети *Графикон 10*).

Графикон 10. СТОПА ЗАПОСЛЕНОСТИ ПРЕМА ПОЛУ
У 2016. години, у %

Промена у односу на 2015. годину, у п. п.



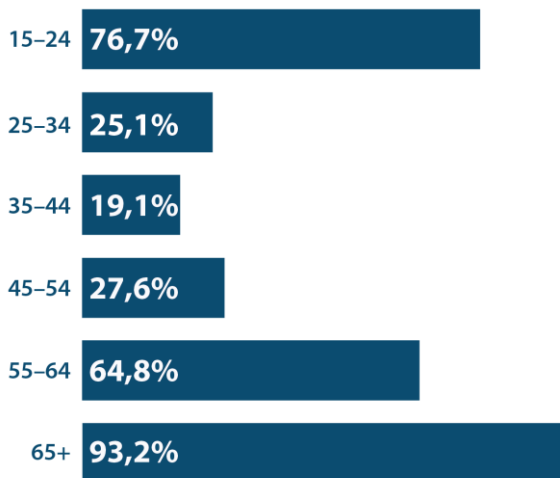
Извор података: Анкета о радној снази (РЗС)

Најактивније су жене старости између 25 и 54 године, док су жене у осталим старосним групама углавном неактивне. Наиме, око 3/4 жена старих између 25 и 54 године је активно на тржишту рада – при томе, око 64% њих ради. Жене које су млађе и старије од ове старосне групе су претежно неактивне на тржишту рада (видети *Графикон 11*), и њихова стопа запослености је ниска. Женске особе старости између 15 и 24 су неактивне првенствено зато што се велики број њих школује, док је велики број жена старијих од 55 година у пензији.

⁸ У 2016. години око 50 хиљада жена је било неактивно зато што су изгубиле наду у могућност налажења посла. Извор: Анкета о радној снази.

Графикон 11. **СТОПА НЕАКТИВНОСТИ ЖЕНА ПРЕМА СТАРОСТИ**

У 2016. години, у %

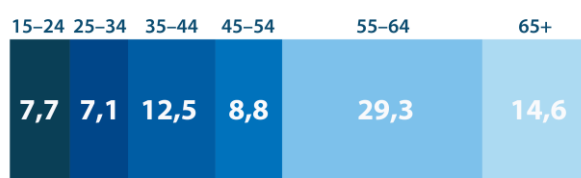


Извор података: Анкета о радној снази (РЗС)

Показатељи положаја жена на тржишту рада су се поправили код свих старосних категорија – запосленост је порасла, док су се неактивност и незапосленост смањиле у односу на 2015. годину. Међутим, уочава се да се повећано запошљавање односи преваходно на старије жене. Наиме, од укупног повећања броја запослених жена (од 80 хиљада), више од половине се односи на жене старије од 55 година (видети *Графикон 12*).

Графикон 12. **ПОВЕЋАЊЕ ЗАПОСЛЕНОСТИ ЖЕНА – по старосним категоријама**

У 2016. години, у хиљадама



Извор података: Анкета о радној снази (РЗС)

У свим старосним категоријама показатељи положаја жена на тржишту рада су неповољнији у односу на мушкарце. Највеће разлике постоје код старијих лица, што је последица чињенице да жене раније остварују право за одлазак у пензију, тако да су оне значајно мање активне на тржишту рада од мушкараца. Иако се проблем незапослености младих испољава код оба пола (видети *Млади на тржишту рада*), подаци указују на то да младе жене теже налазе посао од младих мушкараца⁹.

⁹ Стопа незапослености младих жена (15–24 године) је у 2016. години је износила 39,4%, наспрам 32,2% мушкараца. Извор: Прорачун ПБК на основу података из Анкете о радној снази.

¹⁰ Високообразоване жене и мушкарци, такође, имају сличну стопу активности, док је у 2016. стопа незапослености високообразованих жена (14,8%) била нешто виша него код високообразованих мушкараца (12,8%). Извор: Прорачун ПБК на основу података Анкете о радној снази.

Положај жена на тржишту рада у значајној мери је одређен њиховим нивоом образовања. Распољиви подаци показују да су *жене са високим образовањем у бољој позицији* – оне су много више заинтересоване да се ангажују на тржишту рада, и њихова стопа запослености је значајно виша (видети *Графикон 13*). Насупрот томе, жене са нижим нивоима образовања не траже посао, а њихова стопа запослености је веома ниска. У 2016. више од 90% жена без образовања је било неактивно (зато што су биле у пензији, обављале кућне послове, или из других разлога нису тражиле посао), услед чега у овој групи готово да није било незапослених жена.

Графикон 13. **ПОЛОЖАЈ ЖЕНА НА ТРЖИШТУ РАДА – према степену образовања**

У 2016. години, у %



Извор података: Анкета о радној снази (РЗС)

Повећање нивоа образовања жена не само да побољшава могућност њиховог запошљавања, већ утиче и на смањење разлика у односу на мушкарце. О томе говори чињеница да су у 2016. стопе запослености високообразованих особа оба пола биле готово изједначене, и износиле су преко 60% (видети *Слику 2*)¹⁰.

Слика 2. **СТОПА ЗАПОСЛЕНОСТИ ЖЕНА И МУШКАРАЦА ПРЕМА НИВОУ ОБРАЗОВАЊА**

У 2016. години, у %

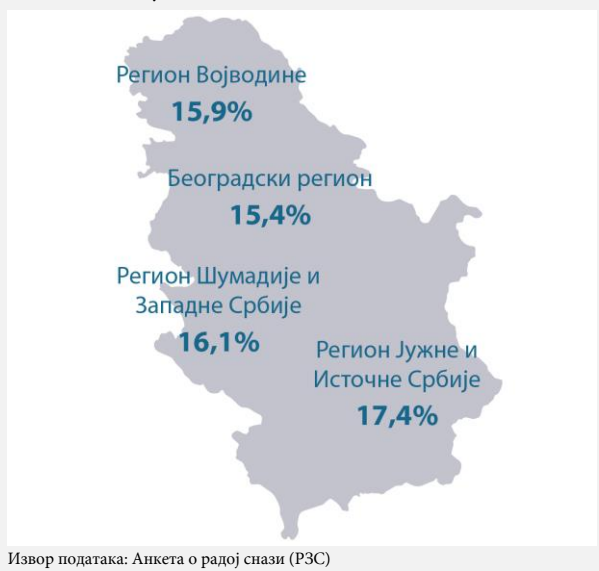


Извор података: Прорачун ПБК на основу података из Анкете о радној снази

Уочавају се разлике у показатељима положаја жена на тржишту рада по појединим регионима. Иако се у свим регионима жене у недовољној мери ангажују на тржишту рада, и њихове стопе запослености су ниске, ипак се може уочити да је *ситуација мање неповољна у Београду, а лошија у Јужној и Источној Србији*. Жене у Београду и Шумадији и Западној Србији више раде и траже посао од жена у Војводини и Источној и Јужној Србији (на шта указује виша стопа активности), а релативно већи број њих и ради (што показује виша стопа запослености). С друге стране, могућности да жене које траже посао заиста и почну да раде су боље у Београду, јер је стопа незапослености жена нижа (видети *Графикон 14*).

Графикон 14. **СТОПА НЕЗАПОСЛЕНОСТИ ЖЕНА ПО РЕГИОНИМА**

У 2016. години, у %



Међутим, за Београд је карактеристично да су жене са вишим нивоима образовања мање активне на тржишту рада од високообразованих жена у другим регионима – наимае, у 2016. чак 18% жена са вишим и високим образовањем у Београду је било неактивно.

У односу на 2015. годину, показатељи положаја жена на тржишту рада су се поправили у свим регионима – жене су у нешто већој мери почеле да траже посао, стопа запослености је повећана у свим регионима, док се стопа незапослености смањила. Број запослених жена је највише повећан у Београду и Шумадији и Западној Србији (видети *Графикон 15*). Међутим, као и на нивоу Србије, у свим регионима се, пре свега, повећала запосленост старијих жена. Ово је посебно уочљиво у Војводини и Шумадији и Западној Србији, где се највећи део пораста броја запослених жена у 2016. односи на особе старије од 55 година¹¹.

Графикон 15. **ПОВЕЋАЊЕ ЗАПОСЛЕНОСТИ ЖЕНА – по регионима**

У 2016. години, у хиљадама

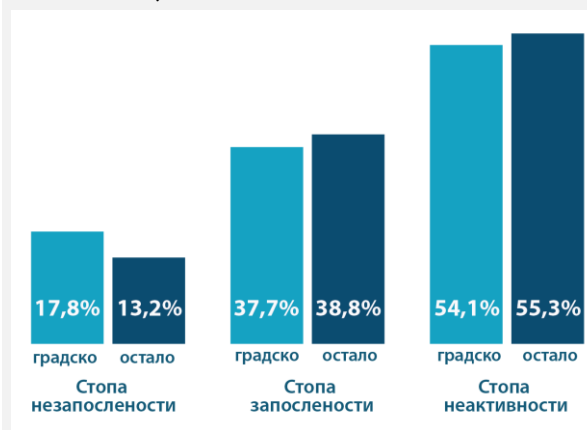


Жене из градских и из осталих средина су у истој мери укључене на тржишту рада (на шта указују сличне стопе активности). Међутим, могућности за запошљавање жена из градских средина су мање, будући да је *стопа незапослености у градским срединама релативно виша него у осталим типовима насеља*.

Иако, укупно посматрано, не постоје значајне разлике између активности жена које долазе из градских и осталих типова насеља, разлике се испољавају у оквиру појединих старосних група. Наимае, у старосној категорији од 25 до 54 године жене из градских средина више траже посао и раде него жене из осталих типова насеља. У осталим старосним категоријама се уочава другачија тенденција, тако да су младе (до 25 година) и старије (преко 55 година) жене у осталим срединама активније од жена из градских средина.

Графикон 16. **ЖЕНЕ НА ТРЖИШТУ РАДА ПРЕМА ТИПУ НАСЕЉА**

У 2016. години, у %



¹¹ У укупном повећању броја запослених жена у 2016. у односу на 2015. жене старије од 55 година су у Војводини учествовале са чак 80%; у Шумадији и Западној Србији наведено учешће је, такође, било веома високо, и износило је 70%; док је у Јужној и Источној Србији било 44%, а у Београду 40%. Извор: Прорачун ПБК на основу података из Анкете о радној снази.

У 2016. години 77% запослених жена је било формално запослено. По степену формалне запослености, положај жена је сличан као положај мушкараца¹². Међутим, уочава се да се степен формалне запослености жена (и мушкараца) смањио у односу на 2015. годину, што је последица чињенице да је повећање броја запослених у 2016. у нешто већој мери резултат запошљавања у неформалном сектору, него у формалном.

Оно по чему се статус запослења мушкараца и жена значајно разликује јесте то што су неформално запослене жене у већини ангажоване као помажући чланови домаћинства (док су неформално запослени мушкарци претежно самозапослени). Положај ових жена је посебно рањив – оне не само да не остварују права из формалног радног односа (као ни остали лица која су неформално запослена), већ нису ни плаћене за свој рад.



И поред позитивних кретања током 2016, изражен је проблем дугорочне незапослености жена – у 2016, као и у 2015, око 65% незапослених жена је посао тражило дуже од годину дана. Штавише, повећао се удео жена које посао траже дуже од седам година¹³.

¹² У 2016. 79% мушкараца је било формално запослено. Извор: Анкета о радној снази.

¹³ У 2015. години 13,8% незапослених жена је посао тражило дуже од седам година, док се у 2016. њихов удео повећао на 15,2%. Извор: Прорачун ПБК на основу података из Анкете о радној снази.

Бокс 2. АНКЕТА О РАДНОЈ СНАЗИ

Анкета о радној снази (АРС) је истраживање које спроводи Републички завод за статистику. Прикупљају се подаци о основним карактеристикама радне снаге, на основу којих се врши процена укупне радне снаге у нашој земљи. Главни циљ овог истраживања јесте добијање података о три основна, међусобно искључива контингента становништва: запослена, незапослена и неактивна лица.

Запослени су лица која су најмање један сат у посматраној седмици обављала неки плаћени посао (у новцу или натури), као и лица која су имала запослење, али која су у тој седмици била одсутна са посла. У запослена лица, поред лица која имају заснован радни однос и раде у предузећу, установи или у другој врсти организације или раде као приватни предузетници, укључују се и индивидуални пољопривредници, помажући чланови у домаћинству, као и лица која су обављала неки посао који су самостално пронашла и уговорила (усмено или писмено) без заснивања радног односа и којима је тај рад представљао једини извор средстава за живот. Под појмом „запослен“ не сматра се само лице које је у формалном радном односу, него и други облици рада у којима се остварује приход, профит или зарада, или надокнада у роби или услугама.

Запослена лица (формални и неформално запослена), према Класификацији професионалног статуса, деле се на самозапослене, запослене раднике и помажуће чланове домаћинства.

- *Самозапослени* су лица која раде самостално у властитом предузећу, приватној радњи или на пољопривредном имању, као и лица која обављају самосталну професионалну делатност или неки други посао за сопствени рачун.
- *Запослени радници* су лица која раде за послодавца у било ком сектору својине, без обзира на то да ли имају формални уговор о запослењу или раде на основу усменог договора. Чланови домаћинства који помажу у обављању породичног посла и који су плаћени за свој рад сматрају се запосленим радницима.
- *Помажући чланови домаћинства* су лица која помажу другом члану домаћинства у вођењу породичног посла или пољопривредног газдинства а при томе нису плаћена за тај рад.

Неформално запослени су лица која раде без формалног уговора о раду. Ова категорија обухвата запослене у нерегистрованој фирми, запослене у регистрованој фирми, али без формалног уговора о раду и без социјалног и пензионског осигурања, као и неплаћене помажуће чланове домаћинства.

Стопа запослености представља удео запосленог у укупном становништву старом 15 и више година.

Незапослени су лица која у посматраној седмици нису обављала ниједан плаћени посао, нити су имала посао са којег су одсуствовала и на који су могла да се врате након истека одсуства, под условом да су задовољавала следеће критеријуме:

- да су у последње четири седмице предузимала активне кораке у циљу налажења посла и да су, уколико би им посао био понуђен, била у могућности да почну да раде у року од две седмице;
- да у последње четири седмице нису активно тражила посао, јер су нашла посао на којем је требало да почну да раде након истека посматране седмице, а најкасније за три месеца.

Стопа незапослености представља удео незапослених у укупном броју активних становника.

Активно становништво (радну снагу) чине сва запослена и незапослена лица.

Стопа активности представља проценат активног становништва у укупном становништву старом 15 и више година.

Неактивно становништво чине сва лица старе 15 и више година која нису сврстана у активно становништво. Неактивна лица су она која у посматраној седмици нису обављала ниједан плаћени посао, нису активно тражила посао или нису била у могућности да почну да раде у року од две седмице након истека референтне седмице.

Стопа неактивности представља удео неактивног становништва у укупном становништву старом 15 и више година.

Извор: Анкета о радној снази, методолошко упутство, број 69 и Истраживање „Анкета о радној снази“

ПРИЛОГ 2 - ТАБЕЛЕ

Табела 1. Стопе незапослености младих у 2016. години (у %), и промена у односу на 2015. годину (у процентним поенима)

	Република Србија		Београдски регион		Регион Војводине		Регион Шумадије и Западне Србије		Регион Јужне и Источне Србије	
	стопа	промена	стопа	промена	стопа	промена	стопа	промена	стопа	промена
Укупно	34,9%	-8,2 п. п.	35,6%	-7,2 п. п.	35,1%	-3,9 п. п.	34,0%	-12,5 п. п.	35,1%	-9,1 п. п.
Мушкарци	32,2%	-7,9 п. п.	36,1%	-8,0 п. п.	31,5%	-5,6 п. п.	30,9%	-10, п. п.	31,4%	-8,5 п. п.
Жене	39,5%	-8,7 п. п.	34,7%	-6,4 п. п.	41,1%	-1,4 п. п.	39,3%	-16,9 п. п.	42,8%	-8,8 п. п.

Извор података: Прорачун Парламентарне буџетске канцеларије на основу података из Анкете о радној снази (РЗС)

Табела 2. Стопе запослености младих у 2016. години (у %), и промена у односу на 2015. годину (у процентним поенима)

	Република Србија		Београдски регион		Регион Војводине		Регион Шумадије и Западне Србије		Регион Јужне и Источне Србије	
	стопа	промена	стопа	промена	стопа	промена	стопа	промена	стопа	промена
Укупно	19,7%	3,1 п. п.	18,0%	3,5 п. п.	22,1%	3,4 п. п.	19,6%	3,5 п. п.	18,7%	2,0 п. п.
Мушкарци	24,9%	3,7 п. п.	20,5%	4,6 п. п.	28,0%	3,8 п. п.	24,9%	2,9 п. п.	25,7%	3,9 п. п.
Жене	14,2%	2,5 п. п.	15,5%	2,5 п. п.	15,8%	2,9 п. п.	14,1%	4,1 п. п.	11,1%	-0,1 п. п.

Извор података: Прорачун Парламентарне буџетске канцеларије на основу података из Анкете о радној снази (РЗС)

Табела 3. Стопе неактивности младих у 2016. години (у %), и промена у односу на 2015. годину (у процентним поенима)

	Република Србија		Београдски регион		Регион Војводине		Регион Шумадије и Западне Србије		Регион Јужне и Источне Србије	
	стопа	промена	стопа	промена	стопа	промена	стопа	промена	стопа	промена
Укупно	69,7%	-1,1 п. п.	72,1%	-2,6 п. п.	66,0%	-3,3 п. п.	70,2%	0,4 п. п.	71,2%	1,2 п. п.
Мушкарци	63,2%	-1,4 п. п.	68,0%	-3,5 п. п.	59,2%	-2,4 п. п.	64,0%	1,2 п. п.	62,5%	-1,2 п. п.
Жене	76,6%	-0,8 п. п.	76,3%	-1,6 п. п.	73,3%	-4,2 п. п.	76,9%	-0,3 п. п.	80,6%	3,8 п. п.

Извор података: Прорачун Парламентарне буџетске канцеларије на основу података из Анкете о радној снази (РЗС)

Табела 4. Стопе незапослености, запослености и неактивности жена у 2016. години (у %), и промена у односу на 2015. годину (у процентним поенима)

	Република Србија		Београдски регион		Регион Војводине		Регион Шумадије и Западне Србије		Регион Јужне и Источне Србије	
	стопа	промена	стопа	промена	стопа	промена	стопа	промена	стопа	промена
Незапосленост	16,1%	-2,7 п. п.	15,4%	-3,9 п. п.	15,9%	-0,6 п. п.	16,1%	-2,6 п. п.	17,4%	-3,7 п. п.
Запосленост	38,1%	2,8 п. п.	41,4%	3,6 п. п.	36,0%	1,5 п. п.	39,2%	3,2 п. п.	35,6%	3,1 п. п.
Неактивност	54,6%	-1,9 п. п.	51,1%	-2,0 п. п.	57,2%	-1,5 п. п.	53,3%	-2,4 п. п.	56,9%	-1,9 п. п.

Извор података: Прорачун Парламентарне буџетске канцеларије на основу података из Анкете о радној снази (РЗС)

ИЗВОРИ

Републички завод за статистику. (2017). „[Анкета о радној снази у Републици Србији, 2016](#)“. Билтен бр. 623.

Републички завод за статистику. (2017). „[Анкета о радној снази, методолошко упутство](#)“. Методологије и стандарди бр. 69.

Базе података:

Републички завод за статистику – онлајн база података.

Евростат – онлајн база података.

Интернет извори:

Међународна организација рада: [Employment by economic activity \(преузето 04.05.2017.\)](#)

Републички завод за статистику:

- [ревидирани подаци из Билтена „Анкета о радној снази“ за 2015.](#)
- ревидирани подаци из Билтена „Анкета о радној снази“ за 2014.
- методолошки материјал (преузето 15.04.2017):
- [Истраживање „Анкета о радној снази“;](#)
- [Образац анкете о радној снази 2017.](#)

Извештај су припремили истраживачи Парламентарне буџетске канцеларије Александра Бранковић, Јелена Плочић, Милица Сеизовић и Ненад Јевтовић.

Парламентарна буџетска канцеларија се успоставља у оквиру трогодишњег пројекта подршке Народној скупштини Републике Србије у спровођењу ефективног надзора над буџетом, који спроводе Народна скупштина и Вестминстерска фондација за демократију.

Ставови изнети у овом извештају не представљају и не одражавају ставове Народне скупштине Републике Србије нити Вестминстерске фондације за демократију.

www.pbk.rs

pbk@parlament.rs

Краља Милана 14, Београд

Зграда Народне скупштине, канцеларија 72